

ثبت نام در کنکور سراسری

تعیین رشته‌ی دانشگاه آزاد

تعیین رشته «کنکور آزاد» و «کنکور سراسری» اهمیت برنامه‌ریزی برای انتخاب رشته‌ی دانشگاه آزاد منابع کسب اطلاعات برای انتخاب رشته علایم دفترچه و رشته / شهرها نکاتی برای انتخاب مجموعه / رشته‌ها

انتخاب رشته براساس توان فعلی

تراز خود را در دانشگاه آزاد پیش‌بینی کنید. شانس قبولی خود را در رشته‌های دانشگاه آزاد پیش‌بینی کنید. تکنیک‌های اولویت‌بندی رشته‌ها

نکاتی پیرامون انتخاب رشته‌های پاره‌وقت استفاده از قوانین انتقال و مهیمان در تعیین رشته

یک ماتریس ساده برای انتخاب رشته

سال سومی‌ها و دانشگاه آزاد

انتخاب رشته و اولیا

اشتباهات رایج در انتخاب رشته

آخرین نمره‌ی تراز پذیرفته‌شدگان دانشگاه آزاد

ثبت نام در کنکور سراسری تعیین رشته‌ی دانشگاه آزاد

تعیین رشته «کنکور آزاد» و «کنکور سراسری» اهمیت برنامه‌ریزی برای انتخاب رشته‌ی دانشگاه آزاد منابع کسب اطلاعات برای انتخاب رشته علایم دفترچه و زیرنویس نکاتی برای انتخاب مجموعه / رشته‌ها انتخاب رشته براساس توان فعلی

تراز خود را در دانشگاه آزاد پیش‌بینی کنید.

شانس قبولی خود را در رشته‌های دانشگاه آزاد پیش‌بینی کنید.

تکنیک‌های اولویت‌بندی رشته‌ها نکاتی پیرامون انتخاب رشته‌های

استفاده از قوانین انتقال و مهیمان در تعیین رشته یک ماتریس ساده

سال سومی‌ها و دانشگاه آزاد انتخاب رشته و اولیا

اشتباهات رایج در انتخاب رشته آخرین نمره‌ی تراز پذیرفته‌شدگان دانشگاه آزاد

انتخاب رشته و اولیا

اطلاعات برای انتخاب رشته علایم دفترچه و زیرنویس رشته / شهرها نکاتی برای انتخاب مجموعه / رشته‌ها انتخاب رشته براساس توان

ثبت نام در کنکور سراسری

تعیین رشته‌ی دانشگاه آزاد

تعیین رشته «کنکور آزاد» و «کنکور سراسری» اهمیت برنامه‌ریزی برای انتخاب رشته

منابع کسب اطلاعات

علایم دفترچه و رشته / شهرها

نکاتی برای انتخاب مجموعه / رشته‌ها

انتخاب رشته براساس توان فعلی

تراز خود را در دانشگاه آزاد پیش‌بینی کنید.

شانس قبولی خود را در رشته‌های

تکنیک‌های اولویت‌بندی رشته‌ها

نکاتی پیرامون انتخاب رشته‌های پاره‌وقت

استفاده از قوانین انتقال و مهیمان در تعیین رشته

یک ماتریس ساده برای انتخاب رشته

سال سومی‌ها

انتخاب رشته و اولیا

اشتباهات

آخرین نمره‌ی تراز

ثبت نام در کنکور سراسری تعیین رشته‌ی دانشگاه آزاد

تعیین رشته «کنکور آزاد» و «کنکور سراسری» اهمیت برنامه‌ریزی برای انتخاب رشته

منابع کسب اطلاعات برای انتخاب رشته علایم دفترچه و زیرنویس نکاتی برای انتخاب مجموعه / رشته‌ها

انتخاب رشته براساس توان فعلی

تراز خود را در دانشگاه آزاد پیش‌بینی کنید.

شانس قبولی خود را در رشته‌های دانشگاه آزاد پیش‌بینی کنید.

تکنیک‌های اولویت‌بندی رشته‌ها نکاتی پیرامون انتخاب رشته‌های

استفاده از قوانین انتقال و مهیمان در تعیین رشته یک ماتریس ساده

سال سومی‌ها و دانشگاه آزاد انتخاب رشته و اولیا

اشتباهات رایج در انتخاب رشته آخرین نمره‌ی تراز پذیرفته‌شدگان دانشگاه آزاد

انتخاب رشته و اولیا

اطلاعات برای انتخاب رشته علایم دفترچه و زیرنویس رشته / شهرها نکاتی برای انتخاب مجموعه / رشته‌ها انتخاب رشته براساس توان

ثبت نام در کنکور سراسری

ثبت نام کنکور سراسری از نیمه‌ی آذرماه شروع و تا اوایل دی‌ماه ادامه می‌یابد. با ثبت نام در کنکور سراسری شما به طور رسمی به جرگه‌ی کنکوری‌ها ملحق می‌شوید.

در این رابطه یادآوری چند مورد ضروری است:

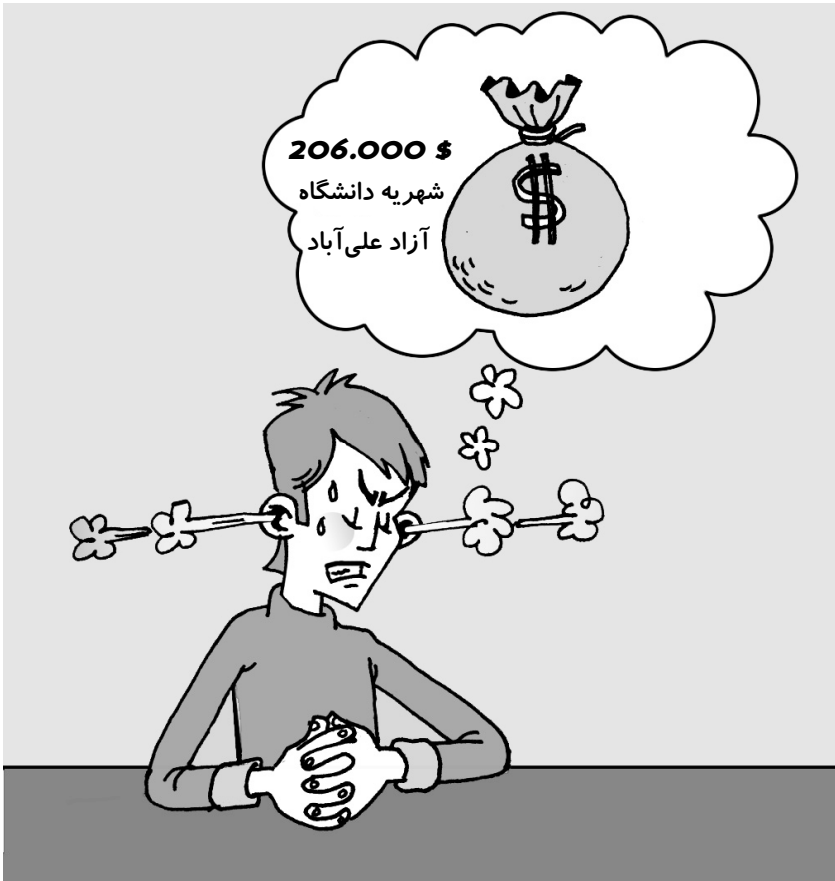
- ۱- با ثبت نام در آزمون سراسری امکان انتخاب رشته‌ها در دوره‌های روزانه، شبانه، نیمه‌حضوری، مجازی، بین‌الملل، پیام‌نور و تربیت معلم فراهم می‌شود.
- ۲- می‌توانید از طریق سایت سازمان سنجش، برخی دستگاه‌های کارت‌خوان، تلفن همراه یا مراجعه به دفاتر پستی برای ثبت نام اقدام نمایید و با پرداخت وجه ثبت نام، یک کارت اعتباری و دفترچه‌ی راهنمای شماره‌ی (۱) را دریافت کنید.
- ۳- فرم پیش‌نویس تقاضانامه در دفترچه را با توجه به راهنمایی‌های دفترچه، بند به بند پر کنید. پس از کنترل نهایی وارد سایت سازمان سنجش شده، اطلاعات را وارد تقاضانامه‌ی اینترنتی کنید.
- ۴- ثبت نام در کنکور سراسری به معنای انتخاب رشته نیست. در این مرحله تنها باید علاقه‌مندی خود را به یکی از گروه‌های پنج‌گانه‌ی آزمایشی (ریاضی و فنی، علوم تجربی، علوم انسانی، هنر و زبان خارجی) اعلام کنید.
براساس علاقه‌ی خود می‌توانید یکی از این پنج گروه آزمایشی یا یکی از سه گروه ریاضی و فنی، علوم تجربی و علوم انسانی را به همراه گروه زبان‌های خارجی یا گروه هنر انتخاب کنید. در این رابطه الزامی نیست که گروه انتخابی‌تان با رشته‌ی فعلی پیش‌دانشگاهی شما هم‌خوانی داشته باشد؛ برای مثال می‌توانید با پیش‌دانشگاهی تجربی در گروه‌های دیگر آزمایشی مانند هنر یا ریاضی شرکت کنید ولی توصیه می‌کنیم این دو مورد را هماهنگ با هم انتخاب کنید.
توجه داشته باشید در هر گروهی که ثبت نام کنید، بعداً در جلسه‌ی آزمون باید سوال‌های مربوط به همان گروه را پاسخ دهید و هنگام انتخاب رشته (در مردادماه) تنها می‌توانید رشته‌های مربوط به همان گروه آزمایشی را انتخاب کنید.
- ۵- هنگام ثبت نام، علاقه‌ی خود را نسبت به دوره‌های گوناگون تحصیلی (روزانه، پیام‌نور، مراکز تربیت معلم و غیرانتفاعی) اعلام کنید. انتخاب این دوره‌ها هیچ محدودیتی را برای شما هنگام انتخاب رشته در مردادماه آینده ایجاد نمی‌کند. تجربه نشان داده گروهی از داوطلبانی که این دوره‌ها را انتخاب نکرده‌اند، ممکن است در آینده پشیمان شوند. مراقب باشید دچار غرور کاذب نشوید و رشته‌های خوب موجود در این دوره‌ها را نادیده نگیرید و آن‌ها را برای تعیین رشته‌ی خود پس‌انداز کنید. تصمیم‌گیری در مورد انتخاب این رشته‌ها را بگذارید برای پس از دریافت کارنامه و رتبه‌ای که به دست می‌آورد.
- ۶- به نوع زبان خارجه و مذهبی که در تقاضانامه اعلام می‌کنید، توجه کنید. سوال‌های درس زبان و معارف اسلامی در کنکور سراسری براساس اعلام شما تعیین می‌شود. در این رابطه اشتباه نکنید.
- ۷- اگر تمایل دارید در گروه زبان خارجی شرکت کنید، پیشنهاد می‌کنیم حتی‌الامکان خود را به انتخاب این گروه محدود نکنید. برخلاف تصور همگان، با انتخاب گروه زبان، احتمال قبولی شما در این رشته بیش‌تر نمی‌شود و در این حالت فقط از شانس قبولی در رشته‌ی تحصیلی خود محروم می‌شوید. گروه زبان را تنها هنگامی انتخاب کنید که مطمئن باشید رشته‌ی زبان، تنها انتخاب شماست.
- ۸- هنگام درج معدل دقت کنید که مغایرتی با واقعیت نداشته باشد چون در این صورت حتی اگر در کنکور قبول شوید، قبولی شما لغو می‌شود. اگر بیش از یک دیپلم دارید، هنگام ثبت نام در آزمون سراسری تنها معدل دیپلمی را که قصد ادامه‌ی تحصیل آن را دارید، درج نمایید.
- ۹- پس از وارد کردن اطلاعات در فرم اینترنتی، یک کد ۱۲ رقمی رهگیری به شما داده می‌شود. با دریافت این کد، ثبت نام شما به پایان می‌رسد. کد رهگیری را به همراه شماره‌ی پرونده‌ی خود در جای مناسبی نگه داری کنید تا در مراحل بعدی از آن‌ها استفاده کنید.
- ۱۰- اگر اطلاعات خود را اشتباه وارد کرده باشید، نگران نباشید. سازمان سنجش مجدداً در یک یا دو نوبت، سایت ثبت نام را باز می‌کند و به شما فرصت اصلاح مشخصات را می‌دهد.

◆ **آشنایی با سهمیه‌ها در ثبت نام کنکور سراسری**

شما براساس شرایطی که دارید باید در یکی از سهمیه‌های زیر ثبت نام کنید:

- ۱- سهمیه‌ی مناطق: براساس آن که مدرک تحصیلی سه سال آخر دوره‌ی دبیرستان را از چه شهری گرفته‌اید جزو یکی از سهمیه‌های مناطق ۱ و ۲ و ۳ محسوب می‌شوید.
 - ✓ شهرهای تهران، تبریز، شیراز، اصفهان و مشهد جزء سهمیه منطقه (۱) محسوب می‌شوند. اکثر شهرهای اطراف این شهرها و مراکز سایر استان‌ها جزو سهمیه منطقه (۲) محسوب می‌شوند.
 - ✓ اگر داوطلب مقیم خارج از کشور باشید جزو سهمیه منطقه‌ی (۳) محسوب می‌شوید.
 - ✓ اگر سه سال آخر تحصیلی شما در مناطق متفاوت باشد. مرفه‌ترین سهمیه منطقه که در آن تحصیل کرده‌اید مبنای تعیین سهمیه منطقه شما خواهد بود.
- ۲- سهمیه‌ی داوطلبان شاهد و ایثارگر: سازمان سنجش هنگام ثبت نام اطلاعیه‌ای خواهد داد. اگر شما حائز شرایط مندرج در آن اطلاعیه باشید می‌توانید از این سهمیه در ثبت نام استفاده کنید.
- ۳- بورسیه آموزگاران: اگر آموزگار دیپلمه‌ی رسمی (قطعی، آزمایشی، پیمانی) هستید که در حال حاضر شاغلید، می‌توانید برای رشته‌های دبیری و دبیر فنی با دریافت فرم مخصوص از مناطق آموزش و پرورش از این بورسیه استفاده کنید.
- ۴- سهمیه‌ی بهیاران: بهیاران شاغل می‌توانند برای رشته‌ی پرستاری از این سهمیه استفاده کنند.

آشنایی با کنکور دانشگاه آزاد

کنکور دانشگاه آزاد تفاوت‌های مهمی با کنکور سراسری دارد. در ادامه علاوه بر این تفاوت‌ها هر چه بیش‌تر کنکور دانشگاه آزاد را خواهید شناخت.

◆ تعداد آزمون

۱- کنکور سراسری تنها یک آزمون علمی سراسری در نیمه‌ی اول تیر ماه و دانشگاه آزاد هر ساله دو آزمون جداگانه‌ی پزشکی و غیرپزشکی در نیمه‌ی دوم تیر ماه برگزار می‌کند.

آزمون پزشکی شامل رشته‌های پزشکی، دندان‌پزشکی، داروسازی، تغذیه و سایر رشته‌های پیراپزشکی است و آزمون غیرپزشکی شامل همه‌ی رشته‌های مهندسی، علوم پایه، کارشناسی و کاردانی غیرپزشکی.

۲- شما صرف نظر از نوع مدرک دیپلم یا پیش‌دانشگاهی‌تان می‌توانید در یک یا

هر دو آزمون (پزشکی و غیرپزشکی) ثبت نام کنید. در این رابطه محدودیتی ندارید چون این دو آزمون در دو روز جداگانه برگزار می‌شود و هر یک نیاز به انتخاب رشته‌ی جداگانه‌ای دارد.

◆ تقسیم‌بندی رشته‌ها

کنکور سراسری، رشته‌ها را در ۵ گروه آزمایشی ریاضی، تجربی، انسانی، هنر و زبان طبقه‌بندی کرده است. هر یک از این گروه‌ها آزمون جداگانه‌ای دارد؛ اما دانشگاه آزاد رشته‌ها را در دو آزمون به صورت زیر ارائه می‌کند:

مجموعه‌های آزمون اول (غیرپزشکی)

مجموعه‌ی (۱): گروه ریاضی و فنی مهندسی

مجموعه‌ی (۲): گروه علوم تجربی، کشاورزی و دامپزشکی

مجموعه‌ی (۳): گروه علوم انسانی

مجموعه‌ی (۴): گروه علوم انسانی

مجموعه‌ی (۵): گروه زبان‌های خارجی

مجموعه‌ی (۶): گروه هنر

آزمون دوم (پزشکی)

◆ مجموعه‌ها و زیر مجموعه‌ها

- ۱- هر مجموعه شامل رشته‌هایی است که دروس آزمون آن‌ها یکسان می‌باشد. به عنوان مثال دروس آزمون همه‌ی رشته‌های مجموعه‌ی (۱) شامل دروس عمومی (ادبیات، عربی، معارف و زبان) و دروس تخصصی (ریاضی، فیزیک و شیمی) است.
- ۲- هر مجموعه به زیرمجموعه‌هایی تقسیم می‌شود و دروس امتحانی رشته‌های هر زیرمجموعه، ضرایب یکسانی دارند. به عنوان مثال مجموعه‌ی (۲) گروه علوم تجربی از چهار زیرمجموعه تشکیل شده که ضرایب دروس تخصصی آن‌ها با هم تفاوت دارند.
- ۳- برای انتخاب رشته، لازم است پس از تعیین آزمون پزشکی یا غیرپزشکی، مجموعه‌ی مورد نظرتان را انتخاب کنید.

◆ تعداد رشته‌های انتخابی

در کنکور دانشگاه آزاد می‌توانید جداگانه یا هم‌زمان ۶ رشته/شهر برای آزمون غیرپزشکی و ۴ رشته/شهر برای آزمون پزشکی را انتخاب کنید. همین محدودیت تعداد رشته‌ها. حساسیت انتخاب رشته‌ی دانشگاه آزاد را بیش‌تر می‌کند. در صورتی که در تعیین رشته‌ی کنکور سراسری امکان انتخاب‌های بیش‌تری را دارید و می‌توانید ۱۰۰ رشته را انتخاب کنید.

◆ منابع مطالعاتی و حذفیات

دانشگاه آزاد از جهت منابع مطالعاتی، کاملاً مشابه کنکور سراسری است. البته کنکور هنر یعنی مجموعه‌ی (۶) تا حدی از این قاعده مستثنی است. همچنین در آزمون پزشکی درس زمین‌شناسی سؤالی طرح نمی‌شود. فهرست حذفیات منابع مطالعاتی این آزمون مانند کنکور سراسری است.

◆ بوم، سهمیه بومی و گزینش بومی

- ۱- مفهوم بوم در دانشگاه آزاد با کنکور سراسری تفاوت دارد. در کنکور سراسری محل تحصیل داوطلب در سه سال آخر دبیرستان، بوم او را تعیین می‌کند، در حالی که در دانشگاه آزاد بیش‌تر براساس محل سکونت والدین یا داوطلب و همچنین محل صدور شناسنامه‌ی بوم داوطلب تعیین می‌شود. اگر محل سکونت شما یا والدین‌تان متفاوت از محل صدور شناسنامه‌تان باشد می‌توانید هم‌زمان از دو بوم متفاوت استفاده کنید.
- ۲- تعیین بوم در دانشگاه آزاد انعطاف زیادی دارد. امکاناتی وجود دارد که بتوانید محدودیت بومی خود را برطرف سازید.
- ۳- هنگام گزینش دانشگاه آزاد، دو محدودیت بومی اعمال می‌شود:
 - الف- برخی از واحدها و مراکز تنها دختران بومی استان خود را می‌پذیرند، به عبارتی برای دختران پذیرش بومی دارند.
 - ب- برای رشته‌های پاره‌وقت نیز پذیرش به‌صورت بومی انجام می‌شود. یعنی شما باید حتی‌الامکان رشته/شهرهای پاره‌وقت را از بوم خود انتخاب کنید.

◆ ظرفیت رشته‌ها

- ۱- ظرفیت رشته‌های دانشگاه آزاد آن‌طور که در دفترچه آمده است، نیست. بسیاری از رشته/شهرها مازاد بر ظرفیت خود اعلام قبولی می‌کنند و هر ساله ظرفیت پر شده رشته/شهرها خیلی بیش‌تر از ظرفیت اعلام شده‌ی آن‌ها است.
- ۲- کم یا زیاد بودن ظرفیت رشته‌ها اهمیتی در انتخاب رشته‌ی دانشگاه آزاد ندارد و هیچ تأثیری بر شانس قبولی شما نخواهد داشت، پس براساس آن رشته/شهرهای خود را انتخاب نکنید.

◆ نمره‌سازی

در کنکور سراسری، ضرایب دروس اختصاصی سه برابر و ضرایب دروس عمومی نیز یک برابر می‌شود، ولی در نمره‌سازی دانشگاه آزاد، $\frac{۲}{۳}$ نمرات دروس اختصاصی و $\frac{۱}{۳}$ نمرات دروس عمومی در نظر گرفته می‌شود. در هر دو آزمون معدل تأثیر ۲۵ درصدی دارد.

◆ نمره تراز رشته / شهرها

در دانشگاه آزاد سه نمره تراز حد نصاب برای قبولی برای هر رشته / شهر، وجود دارد:

- ۱- **نمره حد نصاب قبولی برای انتخاب اول:** برای رشته‌هایی که در انتخاب اول قرار می‌دهید باید از این نمره استفاده کنید.
- ۲- **نمره حد نصاب کیفی (تراز کیفی):** برای رشته‌هایی که در انتخاب دوم به بعد قرار می‌دهید باید این نمره ملاک انتخاب باشد. تذکر: برای رشته‌هایی که در اولویت دوم به بعد قرار می‌دهید **نمره حد نصاب قبولی برای انتخاب اول آن رشته، هیچ ارزشی برای توجه ندارد.** نمره تراز کیفی رشته‌های دانشگاه آزاد را می‌توان به سه گروه تقسیم کرد:
 - الف - رشته‌هایی که نمره تراز کیفی‌شان بیش‌تر از نمره حد نصاب قبولی انتخاب اول آن‌ها است. شانس قبولی اکثر رشته‌های مطلوب و پرتعداد که در این گروه جای می‌گیرند در اولویت‌های دوم به بعد ضعیف است.
 - ب - رشته‌هایی که نمره تراز کیفی‌شان، در حدود نمره حد نصاب قبولی انتخاب اول آن‌هاست. معمولاً شانس قبولی این رشته‌ها در اولویت‌های اول و دوم زیاد است.
 - ج - رشته‌هایی که نمره تراز کیفی‌شان پایین‌تر از نمره حد نصاب قبولی انتخاب اول آن‌هاست. معمولاً شانس قبولی این رشته‌ها در همه‌ی اولویت‌ها بسیار زیاد است.
- ۳- **نمره حد نصاب قبولی دروس تخصصی:** این نمره موقع انتخاب رشته به کار نمی‌آید. گاهی برخی داوطلبان با نمره بالایی دروس عمومی، نمره حد نصاب قبولی یک رشته را به دست می‌آورند ولی نمره تراز دروس اختصاصی‌شان پایین است. اگر حداقل نمره حد نصاب قبولی دروس تخصصی را به دست نمی‌آورند و «مردود علمی» اعلام می‌شوند.

◆ چگونگی گزینش و شانس قبولی رشته‌ها

در کنکور سراسری می‌توانید ۱۰۰ رشته انتخاب کنید، جابه‌جا کردن رشته‌ها بین اولویت اول تا صدم هیچ تأثیری در شانس قبولی آن‌ها نخواهد داشت، اما در انتخاب رشته‌ی دانشگاه آزاد ترتیب قرار گرفتن یک رشته / شهر می‌تواند شانس قبولی شما را تعیین کند. در انتخاب رشته‌ی دانشگاه آزاد اولویت‌های پایین‌تر، شانس قبولی کم‌تری دارند. این به دلیل شیوه‌ی گزینش دانشجو در دانشگاه آزاد است که در سه مرحله به ترتیب زیر انجام می‌شود:

مرحله اول: دانشگاه آزاد، قبل از هر چیز نمره / رتبه داوطلبانی را که در انتخاب اول خود رشته یکسانی را انتخاب کرده‌اند بررسی می‌کند و با توجه به ظرفیت و اولویت نمره یا رتبه‌ی این داوطلبان از بین آن‌ها ظرفیت آن رشته‌ها را پر می‌کند. اگر ظرفیت این رشته‌ها پر شوند، داوطلبانی که این رشته‌ها را در اولویت‌های پایین‌تر قرار داده‌اند از گردونه‌ی گزینش آن رشته خارج می‌شوند.

مرحله دوم: اگر نمره / رتبه متقاضیان یک رشته در انتخاب اول کافی نباشد و ظرفیت آن رشته را پر نشود، دانشگاه آزاد به سراغ بررسی نمره و رتبه‌ی داوطلبانی می‌رود که آن رشته را در اولویت دوم خود قرار داده‌اند و به همان ترتیب از میان آن‌ها ظرفیت آن رشته را کامل می‌کند و باز اگر ظرفیت کامل نشد، به سراغ داوطلبانی می‌رود که این رشته‌ها را در اولویت سوم خود قرار داده‌اند. به این ترتیب تا پر شدن ظرفیت یک رشته / محل، این فرایند ادامه خواهد داشت. طبیعی است با این نحوه‌ی گزینش، هر چه به سمت اولویت‌های پایین‌تر برویم ظرفیت باقی‌مانده رشته / شهرها محدودتر و شانس قبولی آن‌ها کم‌تر خواهد شد.

مرحله سوم: دانشگاه آزاد برای رشته / شهرهایی که ظرفیت آن‌ها در مراحل قبلی تکمیل نشده از میان داوطلبانی که در مراحل اول و دوم پذیرفته نشده‌اند و همچنین در هنگام ثبت‌نام خود انتخاب هفتم را علامت زده باشند، دانشجو می‌پذیرد.

◆ کیفیت واحدها و مراکز دانشگاه آزاد

کیفیت و امکانات واحدها و مراکز دانشگاه آزاد در شهرهای مختلف، تفاوت زیادی با یکدیگر دارند. باید توجه داشت که مراکز دانشگاه آزاد کیفیت و امکانات پایین‌تری نسبت به واحدهای آن دارند.

◆ امکان رزرو رشته‌ها

اگر در یک رشته/شهر دانشگاه آزاد پذیرفته شوید، صرف‌نظر از آن‌که سال سوم باشید یا پیش‌دانشگاهی، ثبت‌نام انجام داده باشید یا نداده باشید، می‌توانید در سال بعد (بدون شرکت در آزمون) در همان رشته‌ی قبول شده‌ی قبلی ثبت‌نام کنید.

◆ دفترچه‌ی سوال‌ها

آزمون دانشگاه آزاد از جهت بودجه‌بندی، تیپ سؤال، تعداد سؤال‌های هر درس اختصاصی و زمان پاسخ‌گویی، متفاوت از کنکور سراسری است. با چگونگی آزمون دانشگاه آزاد و دفترچه‌ی سوال‌های این آزمون، در فصل (۹) بیش‌تر آشنا می‌شوید.

◆ اعتبار مدرک برای ادامه‌ی تحصیل و بازار کار

اعتبار رشته/واحدهای دانشگاه آزاد از یک واحد به واحد دیگر و از یک رشته به رشته‌ی دیگر زمین تا آسمان با هم تفاوت دارند و نمی‌شود برای آن یک حکم کلی صادر کرد. به هر جهت این اعتبار را می‌توان از دو جهت بررسی کرد:

۱- **مقبولیت در بازار کار:** مقبولیت مدرک دانشگاه آزاد نسبت به کنکور سراسری با توجه به بازار کار، از یک رشته به رشته‌ی دیگر متفاوت است. به عنوان مثال برای رشته‌های علوم پایه مانند ریاضی، فیزیک و ... معمولاً بازار کار، دارندگان مدارک دانشگاه‌های معتبر دولتی را بهتر جذب می‌کنند. به عبارتی برای رشته‌های علوم پایه، این‌که از کدام دانشگاه فارغ‌التحصیل شده‌اید مهم است اما برای رشته‌های مهندسی، مؤسسات خصوصی کوچک، افراد توانمند را صرف‌نظر از این‌که از کدام دانشگاه فارغ‌التحصیل شده‌اند بهتر جذب می‌کنند.

۲- **اعتبار برای ادامه تحصیل در داخل کشور:** مدرک دانشگاه آزاد صرف‌نظر از رشته و شهر، مانند مدرک دانشگاه‌های دولتی برای ادامه‌ی تحصیل معتبر است ولی باید توجه داشت در کنکور کارشناسی ارشد هنگام تراز کردن معدل کارشناسی داوطلبان، ضریب کم‌تری به دارندگان مدرک دانشگاه آزاد تعلق می‌گیرد.

توصیه‌های کلیدی

برای انتخاب رشته‌ی دانشگاه آزاد

انتخاب رشته‌ی دانشگاه آزاد، چندان دشوار نیست. مطلب زیر، اطلاعات ضروری برای یک انتخاب رشته‌ی اصولی را در اختیار تان قرار می‌دهد. توصیه‌های زیر را به دقت بخوانید و آن‌ها را هنگام تعیین رشته به کار بگیرید.

◆ گام اول: آزمون خود را مشخص کنید.

۱- همان‌طور که گفته شد دانشگاه آزاد دو آزمون ورودی دارد؛ آزمون پزشکی و غیرپزشکی. شما می‌توانید بدون توجه به عنوان مدرک تحصیلی تان، در یکی از این دو آزمون یا هر دو آزمون هم‌زمان شرکت کنید.

۲- اگر در آزمون غیرپزشکی شرکت می‌کنید، ببینید به دنبال چه رشته‌ای هستید و این رشته در کدام یک از شش مجموعه‌ی رشته‌های دانشگاه آزاد قرار دارد. برای یادآوری خلاصه این مجموعه‌ها به صورت زیر است:

مجموعه‌ی (۱) گروه ریاضی: (الف و ب) شامل رشته‌های معماری، ریاضی، فیزیک، اکثر مهندسی‌ها و ...

مجموعه‌ی (۲) گروه تجربی: شامل رشته‌های زیست‌شناسی، شیمی، مهندسی‌های کشاورزی و ...

مجموعه‌ی (۳) گروه انسانی: شامل رشته‌های الهیات، ادبیات فارسی و عربی، حقوق، فلسفه، باستان‌شناسی و ...

مجموعه‌ی (۴) گروه انسانی: شامل علوم اجتماعی، علوم تربیتی، علوم سیاسی، روان‌شناسی، علوم اقتصادی و ...

مجموعه‌ی (۵) گروه زبان‌های خارجی: شامل رشته‌های ادبیات و مترجمی زبان انگلیسی، اسپانیولی، آلمانی و ...

مجموعه‌ی (۶) گروه هنر: شامل رشته‌های گرافیک، نقاشی، طراحی صنعتی و ...

باید دقت کنید که رشته‌های انتخابی شما باید از یک مجموعه باشد، ولی مهم نیست از چند زیرمجموعه متفاوت از یک مجموعه باشند.

۳- براساس علایق و توانایی‌های درسی تان مجموعه خود را انتخاب کنید. بهتر است مجموعه انتخابی شما با گروه آزمایشی که در کنکور سراسری ثبت‌نام کرده‌اید، مغایر نباشد. برای مثال اگر در گروه ریاضی کنکور سراسری ثبت‌نام کرده‌اید، بهتر است در دانشگاه آزاد رشته‌های مجموعه‌ی (۱) مربوط به گروه ریاضی را انتخاب کنید، در غیر این صورت آماده‌سازی برای شرکت در دو آزمون با دروس متفاوت، دشوار و تا حدی ناممکن است. این نوع انتخاب‌ها عاقلانه نیست. البته در این مورد یک استثنا وجود دارد؛ اگر بخواهید در کنار گروه آزمایشی خود در کنکور سراسری، زبان خارجی (یعنی مجموعه‌ی ۵) دانشگاه آزاد را انتخاب کنید، مشکلی پیش نخواهد آمد.

◆ گام دوم: سطح علمی و نمره‌ی ترازتان را پیش‌بینی کنید.

دقیق‌ترین روش برای تعیین سطح علمی آن است که دفترچه‌ی سوال‌های آزمون دانشگاه آزاد سال قبل را پاسخ دهید، سپس نمره‌دهی کنید. درصدهای خود در هر درس را با کارنامه‌های داوطلبان سال قبل دانشگاه آزاد مقایسه کنید. به این صورت می‌توانید سطح علمی خود را تعیین کرده و نمره‌ی ترازتان را پیش‌بینی کنید. البته دقت کنید که این مقایسه باید با کارنامه‌های داوطلبان همان مجموعه و زیرمجموعه‌ی انتخابی شما انجام شود.

چند توصیه

۱- برای پیش‌بینی ترازتان تا جایی که امکان دارد از کارنامه‌هایی استفاده کنید که مربوط به کارنامه‌های داوطلبان همین سال باشد. این مقایسه سالم است، اما نمی‌توانید آزمون سال ۹۰ را بدهید و نتایج کارتان را با کارنامه‌ی سایر سال‌ها مقایسه کنید.

۲- ممکن است دیگران به شما توصیه کنند که براساس نمره‌ی تراز کنکورهای آزمایشی خود، سطح علمی و تراز دانشگاه آزادتان را تعیین کنید. از آن جایی که ترازهای کنکورهای آزمایشی با ترازهای دانشگاه آزاد هیچ قرابتی ندارد، توصیه می‌شود از این روش استفاده نکنید.

۳- بسیاری از داوطلبان فکر می‌کنند حالا که تا کنکور دانشگاه آزاد ۵ تا ۶ ماه فرصت باقی مانده، می‌توانند تا زمان برگزاری آزمون وضعیت درسی‌شان را ارتقا دهند. به همین جهت براساس وضعیت امروزشان رشته‌های خود را انتخاب نمی‌کنند. در جواب این دوستان باید گفت اولاً سطح علمی ۸۶ درصد داوطلبان نوسان‌دار است، به عبارتی نمره‌ی تراز آغاز با پایان کارشان تفاوت چندانی ندارد. پس این دسته از دوستان دچار خیال‌بافی نشوند! اگر

می‌بینید در آزمون‌های آزمایشی وضعیت نوسانی دارید، همین نمره‌های به دست آمده از آزمون تعیین سطح را مبنای انتخاب خود قرار دهید. **ثانیاً** اگر در آزمون‌های آزمایشی روند رو به رشدی دارید می‌توانید رشته‌هایی با ۲۰۰ تا ۴۰۰ نمره‌ی بالاتر از نمره‌ی تعیین سطح را انتخاب کنید.

◆ گام سوم: با انتخاب اول شروع کنید.

باید توجه داشت که **انتخاب اول** در آزمون دانشگاه آزاد اهمیت زیادی دارد، چون **اولاً** انتخاب رشته‌ها در اولویت‌های بعدی تابع انتخاب اول‌اند و باید از مجموعه‌ی اولویت اول انتخاب شوند، **ثانیاً** انتخاب رشته‌های پاره‌وقت شما تابع انتخاب اول‌اند و باید از مجموعه‌ی آن انتخاب شوند. **ثالثاً** در گزینش دانشگاه آزاد انتخاب اول بیش‌ترین شانس قبولی را نسبت به انتخاب پایین‌تر خواهد داشت و نباید آن را با بی‌دقتی و بی‌توجهی از دست داد. بر این اساس همان‌طور که گفته شد بهتر است اولین رشته‌ی انتخابی، در حد توان شما باشد، یعنی ترازى در حد تراز آزمون تعیین سطح شما داشته باشد. در صورتی که روند رو به رشد در آزمون‌های آزمایشی دارید انتخاب اول شما می‌تواند ترازى با حداکثر ۲۰۰ تا ۴۰۰ نمره‌ی بالاتر از این نمره را داشته باشد.

چند توصیه

- ۱- برای رشته‌هایی که در انتخاب اول قرار می‌دهید، باید به نمره‌ی حد نصاب قبولی برای انتخاب اول آن رشته توجه کنید. نمره‌ی حد نصاب کیفی (تراز کیفی) در انتخاب اول به کار نمی‌آید.
- ۲- رشته‌های ستاره‌دار، رشته‌هایی هستند که ظرفیت‌شان در انتخاب اول پر می‌شود و آن‌ها را تنها می‌توانید در انتخاب اول خود قرار دهید. ولی این به آن معنا نیست که رشته‌ی اول شما حتماً باید ستاره‌دار باشد.
- ۳- هشیار باشید، بسیاری از رشته‌های بدون ستاره «مطلوب» که ترازى نزدیک به رشته‌های ستاره‌دار را دارند، عملاً ظرفیت خود را در همان انتخاب اول پر می‌کنند؛ از قرار دادن آن‌ها در اولویت‌های پایین‌تر اجتناب کنید. این رشته‌ها معمولاً در سال‌های بعد ستاره‌دار می‌شوند و بهتر است در اولویت اول قرار گیرند.
- ۴- هنگام استفاده از نمره‌ی ترازهای سال قبل دانشگاه آزاد برای هر رشته‌ی به تغییرات احتمالی این نمره‌ی ترازها در سال بعد توجه داشته باشید. به عنوان مثال اگر نمره‌ی تراز رشته / شهری در چند سال اخیر نسبتاً ثابت مانده است؛ می‌توان پیش‌بینی کرد که نمره‌ی تراز این رشته در سال بعد هم تغییر زیادی نخواهد داشت، یا اگر می‌بینید که نمره‌ی تراز یک رشته / شهر نسبت به سال‌های قبل به طور غیرعادی افزایش داشته، باید پیش‌بینی کنید که در سال بعد این نمره کم‌تر خواهد شد.

◆ گام چهارم: انتخاب دوم را با دقت انجام دهید.

انتخاب دوم حساسیتی نزدیک به انتخاب اول دارد. توصیه می‌شود رشته‌ای را برای اولویت دوم انتخاب کنید که نمره‌ی تراز کیفی آن کم‌تر از نمره‌ی حد نصاب قبولی رشته‌ی انتخابی در اولویت اول باشد. برای مثال اگر نمره‌ی تراز اولین رشته‌ی انتخابی حدود ۶۱۰۰ است برای انتخاب دوم، رشته‌ای که نمره‌ی تراز کیفی آن کم‌تر از ۵۹۰۰ باشد، مناسب است.

چند توصیه

- ۱- برای رشته‌هایی که در انتخاب دوم به بعد قرار می‌دهید، تنها باید به نمره‌ی حد نصاب کیفی (تراز کیفی) آن توجه کنید و نمره‌ی حد نصاب قبولی برای انتخاب اول آن هیچ کاربردی ندارد.
- ۲- حواس‌تان باشد رشته‌هایی که نمره‌ی حد نصاب کیفی آن‌ها اختلاف اندکی با نمره‌ی حد نصاب در انتخاب اول دارند، برای انتخاب دوم درجه‌ی ریسک بیش‌تری دارند.

◆ گام پنجم: اولویت سوم تا ششم را با احتیاط انتخاب کنید.

- بسیاری تصور می‌کنند در انتخاب رشته‌ی دانشگاه آزاد تنها اولویت اول شانس قبولی دارد، در حالی‌که این تصور واقعی نیست. با رعایت توصیه‌های زیر می‌توانید از اولویت سوم تا ششم بیش‌ترین بهره را ببرید.
- ۱- رشته‌هایی را برای انتخاب سوم و چهارم در نظر بگیرید که تراز کیفی‌شان کم‌تر از تراز انتخاب اول آن‌هاست.
 - ۲- در انتخاب رشته‌ی دانشگاه آزاد هر چه به سمت انتخاب اولویت‌های پایین‌تر می‌رویم باید تفاوت نمره‌ی تراز کیفی و انتخاب اول آن رشته، بیش‌تر باشد.
 - ۳- رشته‌هایی را برای انتخاب پنجم و ششم در نظر بگیرید که ترازهای کیفی‌شان حدود ۴۵۰۰ یا کم‌تر باشد.

توصیه می‌شود اولویت‌های انتهایی را خالی نگذارید و آن را به آسانی از دست ندهید، مگر مطمئن باشید به رشته‌ای دیگر به جز آن چه قبلاً انتخاب کرده‌اید، علاقه ندارید.

۴- دختران متقاضی مجموعه‌ی (۱) در اولویت‌های پایین‌تر برای رشته‌های مهندسی شانس محدودتری برای قبولی دارند، ولی پسران متقاضی این مجموعه برای انتخاب رشته‌های مهندسی تا آخرین اولویت شانس زیادی دارند. به عنوان مثال در دانشگاه آزاد، رشته‌های مهندسی کشاورزی آب، مواد، معدن، متالورژی و بسیاری از رشته‌های کارشناسی تا اولویت‌های آخر نیز شانس قبولی دارند.

۵- دختران متقاضی مجموعه‌ی (۲) نیز در انتخاب رشته‌های مهندسی یا کارشناسی‌های «مطلوب» در شهرهای بزرگ از اولویت چهارم تا ششم شانس محدودتری برای قبولی دارند.

◆ گام ششم: گزینش انتخاب هفتم (انتخاب دانشگاه)

انتخاب هفتم آزمون غیرپزشکی، توسط دانشگاه انجام می‌شود. این گزینه هنگامی فعال می‌شود که در فرم تقاضانامه ثبت‌نام، مربع مربوط به آن را علامت‌زده باشید. در این صورت دانشگاه، تعدادی از متقاضیان را برای رشته / شهرهایی که ظرفیت‌شان در مراحل اول و دوم گزینش پر نشده‌اند، انتخاب می‌کند. برخلاف تصور رایج، علامت زدن انتخاب هفتم در فرم ثبت‌نام، شانس قبولی سایر رشته‌ها را کم نمی‌کند.

✓ گزینش انتخاب هفتم (دانشگاه) در مورد دختران صرفاً با توجه به شهرهای انتخابی شخص داوطلب و در انتخاب‌های اول تا ششم صورت می‌گیرد و برای پسران براساس رشته‌هایی است که در انتخاب‌های اول تا ششم خود داشته‌اند.

✓ هنگام گزینش انتخاب هفتم ابتدا رشته‌های کارشناسی و سپس رشته‌های کاردانی که ظرفیت‌شان تکمیل نگردیده، انتخاب می‌شوند.

◆ گام هفتم: انتخاب رشته‌های پاره‌وقت را فراموش نکنید!

شما می‌توانید در صورت امکان یک تا چهار رشته/ شهر از نظام پاره‌وقت را هم انتخاب کنید و برای آن نیاز به شرکت در آزمون جداگانه ندارید.

✓ مقررات، دروس و واحدهای رشته‌های نظام پاره‌وقت مانند نظام تمام‌وقت است. حتی کلاس‌های درس آن نیز با دانشجویان تمام‌وقت یکسان است.

✓ اعتبار مدرک پاره‌وقت مانند تمام‌وقت است و امکان ادامه‌ی تحصیل برای آن‌ها نیز مانند دوره تمام‌وقت است.

✓ برخلاف تصور بسیاری، دوره‌ی تحصیل در پاره‌وقت الزاماً طولانی‌تر از نظام تمام‌وقت نیست. ولی حداکثر مدت مجاز تحصیل در این نظام بیش‌تر از نظام تمام‌وقت است.

کلام آخر آن که انتخاب رشته‌های نظام پاره‌وقت هیچ امتیاز منفی ندارد، فقط کمی! شهریه آن بیش‌تر از نظام تمام‌وقت است.

◆ چند نکته در انتخاب رشته‌های پاره‌وقت

۱- رشته‌های پاره‌وقت را باید از همان مجموعه رشته‌های تمام‌وقت خود انتخاب کنید، برای مثال اگر رشته/ شهری انتخابی نظام تمام‌وقت مربوط به مجموعه‌ی (۱) است باید از همین مجموعه رشته‌های پاره‌وقت خود را انتخاب کنید.

۲- گزینش رشته‌های پاره‌وقت بومی است، یعنی می‌توانید رشته/ شهرهای پاره‌وقت دانشگاه‌های آزاد استان مربوط محل تولد (مطابق شناسنامه) و هم‌چنین استانی را که شما یا والدین‌تان در آن ساکن هستید، انتخاب کنید.

۳- معمولاً قبول شدن در بسیاری از رشته‌های پاره‌وقت آسان‌تر از همین رشته‌ها در نظام تمام‌وقت است. از این رو دست شما برای انتخاب رشته‌های «مقبول و بالاتر» در نظام پاره‌وقت بازتر است.

۴- انتخاب رشته پاره‌وقت خود را به‌گونه‌ای انجام دهید که محدودی گسترده‌ای از تراز قبولی رشته‌ها داشته باشید. بهتر است نمره‌ی تراز رشته/ شهر انتخاب اول تمام‌وقت و پاره‌وقت شما در یک سطح نباشد. به عنوان مثال اگر تراز انتخاب اول شما در تمام‌وقت ۶۰۰ است، در پاره‌وقت رشته را با تراز دیگری با تفاوتی حدود ۲۰۰ تا ۲۵۰ نمره بیش‌تر از آن انتخاب کنید.

۵- اگر مشمول (سرباز) هستید و شانس قبولی کم‌تری در رشته‌ی مطلوب تمام‌وقت را دارید، می‌توانید رشته‌های «مطلوب» نظام پاره‌وقت را هر چند که مربوط به بوم شما نباشد انتخاب کنید، اما هنگام ثبت‌نام لازم است مدارکی ارائه نمایید که نشان دهد ساکن آن شهر یا یکی از شهرهای تابعه‌ی آن استان هستید. از این طریق می‌توانید به بسیاری از رشته‌های «مطلوب» که امکان قبولی آن‌ها را در نظام تمام‌وقت ندارید، دسترسی پیدا کنید.

این توصیه به درر ما قورباغه‌ها می‌فوره!!

۶- رشته‌های انتخاب‌های دوم تا چهارم پاره‌وقت خود را به‌گونه‌ای قرار می‌دهید که از جهت نمره‌ی تراز به صورت نزولی تنظیم شده باشند.

سال سومی ها و دانشگاه آزاد

کنکور دانشگاه آزاد برای شما سال سومی ها اهمیت خاصی دارد. می پرسید چرا؟ خوب گوش کنید:

۱- خوب می دانید که هنر امتحان دادن و شرایط برگزاری آزمون های مدرسه با آزمون های بزرگ، زمین تا آسمان فرق دارد؛ کنکور دانشگاه آزاد فرصت مناسبی است تا برای نخستین بار به طور رسمی در یک کنکور بزرگ و فراگیر شرکت کنید و با فضای این نوع آزمون ها آشنا شده و آن ها را تجربه کنید.

۲- اگر در کنکور دانشگاه آزاد قبول شوید، می توانید بدون ثبت نام یا پیش از ثبت نام، آن رشته را برای خود در سال آینده رزرو کنید. در حالی که این امکان تا قبل از سال ۸۵ وجود نداشت. همین قبولی، پشتوانه خوب و آرامش دهنده ای برای سال بعد شما خواهد بود و از قبولی در سال بعد هم تقریباً مطمئن خواهید شد.

۳- پس از کنکور دانشگاه آزاد کارنامه ای دریافت خواهید کرد که اطلاعات بسیار مهمی در مورد موقعیت درسی و رقابتی شما ارائه می کند. آن را بررسی کنید، ببینید به چند درصد از سؤالات هر درس مربوط به سال های قبل از دبیرستان پاسخ داده اید، چه میزان از دروس سال های قبل را به خاطر دارید و جایگاه و رتبه ی شما نسبت به سایر رقبای سال سومی چگونه است؟

✓ بسیاری از داوطلبان در برخورد با نتایج آزمون دانشگاه آزاد دلیل تراشی می کنند؛ می گویند: «من اصلاً برای دانشگاه آزاد خوب و جدی نخوانده بودم و آماده نبودم.» و حاضر به پذیرش نتایج خود نیستند. آن ها فکر می کنند، نتایج واقعی شان در سال بعد بسیار متفاوت خواهد بود. اما آمار نشان می دهد که متأسفانه اکثر داوطلبان سال سوم، پیشرفت و جهش عجیب و غریبی در سال بعد نداشته اند.

✓ به عنوان نمونه درس عربی برای همه ی داوطلبان تا پایان سال سوم دبیرستان تمام می شود و این درس در پیش دانشگاهی ارائه نمی شود. بنابراین نمره ی این درس در کارنامه ی آزمون دانشگاه آزاد، نمایشگر توان شما در عربی است یا در گروه علوم انسانی نیز برخی از دروس تا پایان سال سوم دبیرستان تمام می شود. نمره ی شما در این دروس محک خوبی از توانایی تان در آن درس ها خواهد بود. نتایج کسب شده می تواند در ترسیم مسیر آینده برای آمادگی کنکور تعیین کننده باشد.

✓ گروهی از سال سومی ها در آزمون دانشگاه آزاد شرکت نمی کنند. اما شما که در این آزمون شرکت می کنید، نسبت به آن ها یک قدم جلوترید و نقاط ضعف و قوت خود را زودتر از گروه اول شناسایی و با چشمان باز برای خود برنامه ریزی می کنید.

باشه باشه، همتاً توی کنکور دانشگاه آزاد شرکت می کنما! حالا بگیر چه پوری تعیین رشته کنیم؟

✓ بهتر است با رعایت همان نکات که برای داوطلبان پیش دانشگاهی گفته شد، رشته های دانشگاه آزاد خود را انتخاب کنید. به گونه ای که تراز رشته های انتخاب اول شما از ۶۰۰۰ بالاتر نباشد. هم چنین رشته هایی را برای اولویت دوم انتخاب کنید که تراز کیفی آن ها بالاتر از ۵۶۰۰ نباشد.

والدین در انتخاب رشته

قبل از هر چیز می‌خواهم یک مسئله‌ی اجتماعی را دردمندانه با شما درمیان بگذارم.

براساس نظرسنجی سازمان ملی جوانان (۱۳۸۳)، ۷۷ درصد از بچه‌ها به‌خاطر کسب مدرک، ۴۷ درصد به‌خاطر چشم و هم‌چشمی و ۴۶ درصد به‌خاطر سرشکستگی خانواده و ۴۵ درصد به‌خاطر سرشکستگی بین دوستان، می‌خواهند وارد دانشگاه شوند، می‌دانید این انگیزه‌های ضعیف چه بلایی بر سر آن‌ها و جامعه می‌آورد؟ همین‌ها موجب می‌شود که ۳۰ درصد دانشجویان از رشته‌ی خود راضی نباشند و ۲۰ درصد دیگر هم از تحصیل انصراف دهند. یعنی نیمی (۵۰ درصد) از دانشجویان در جای خود قرار ندارند. آیا دوست دارید فرزندان به هر قیمتی وارد دانشگاه شود و جزء یکی از همین دانشجویان بی‌انگیزه باشد و از تحصیل و موفقیت باز بماند؟

این درست است که تحصیلات دانشگاهی در ایران تبدیل به یک ارزش اجتماعی شده است، یعنی به کسی که مدرک ندارد، مهندس، دکتر و ... نیست کار نمی‌دهند، در ازدواج و زندگی به مشکل برمی‌خورد، به طور کلی جامعه ارزشی برایش قایل نیست و او را بی‌لیاقت می‌بینند و ... حالا جدا از این قصه‌ی درام جامعه، ما از تحصیلات عالی چه می‌خواهیم؟ عنوان، احترام اجتماعی، پول و رفاه، ادامه تحصیل یا ...

اگر هدف از تحصیلات دانشگاهی، رفاه مالی و شغل مناسب است، باید توجه کرد که افراد شاخص در یک رشته، درآمد بیش‌تری کسب می‌کنند. آیا دوست دارید فرزندان پزشکی شود که در مطب او تار عنکبوت ببندد؟! آیا او نمی‌تواند یک معلم موفق باشد که درآمد بیش‌تری از یک پزشک دارد، یا نمی‌تواند هنرمندی توانمند باشد که درآمد او از هنرش بسیار بیش‌تر از برخی مهندسان است؟ آیا او نمی‌تواند یک ورزشکار موفق مانند بازیکنان تیم ملی باشد؟ آیا این‌ها موفق نیستند؟ فقط علاقمندی و توانمندی است که می‌تواند فرد را برجسته و موفق سازد. اگر هدفتان کسب عنوان و لقب است؛ خوب می‌دانید که عناوین دهن‌پرکن و ملاک‌های عامیانه با گذشت زمان تغییر می‌کنند. از این رو بچه‌ها باید بفهمند که این ملاک‌ها را مبنای انتخاب خود قرار ندهند. آن‌ها نباید فقط امروز را ببینند و با معیارهای امروزی، زندگی فردای خود را رقم زنند.

آیا باور دارید ۴۷ درصد از بچه‌ها به خاطر چشم و هم‌چشمی وارد دانشگاه می‌شوند؟ می‌دانید با این نگرش، چه بلایی بر سر آن‌ها می‌آید؟ نباید دیگران را الگو کرد، به او چیزی تحمیل کرد! از او نخواهید مثل دیگران باشد؛ هر کس توانایی‌ها و علایق منحصر به خود را دارد، او مشابه کسی دیگر نیست.

نقش ما در تعیین رشته‌ی بچه‌ها چیست؟

باید بپذیریم که علی‌رغم همه‌ی زحماتی که برای آن‌ها کشیده‌ایم، هیچ سهمی را از موفقیت‌شان نمی‌خواهیم. از بچه‌ها نخواهیم که حق انتخاب‌شان را به ما واگذار کنند. در پس این احساس نوعی خودخواهی و احساس مالکیت نهفته است که با عشق واقعی تفاوت دارد. در هزاره‌ی سوم، دوره‌ی تربیت آمرانه و مالکانه گذشته است. هیچ چیز بهتر از آن نیست که مانند یک رفیق، همراه آن‌ها باشیم و آن‌ها را در تصمیم‌گیری درست یاری دهیم.

همه‌ی والدین، خلق و خو و توانایی فرزندشان را، بیش‌تر می‌شناسند و از تجربه و پختگی بیش‌تر نیز برخوردارند، پس مهم‌ترین و مطمئن‌ترین مشاور او در تعیین رشته هستید. البته نباید به آن‌ها القا کرد که همه چیز را می‌دانید، ولی باید نشان داد که آماده‌اید تا در کنار آن‌ها به جست‌جو بپردازید و در کسب اطلاعات لازم برای انتخاب رشته‌های تحصیلی و تصمیم‌گیری او را همراهی کنید.

افراد عاشق به یک رشته تحصیلی، معمولاً به متخصصان توانا و نخبه‌ی آن رشته تبدیل می‌شوند. پس شرط اول انتخاب رشته، علاقه و توانایی داوطلب است، نه شانس قبولی، پرستیژ و ... به او کمک کنید که توانایی‌ها و استعدادهایش را به طور واقعی ارزیابی کند و جایگاه حقیقی‌اش را بشناسد. چون مهم‌ترین عامل در تعیین رشته، در کنار علاقه، توجه به خصوصیات و توانایی‌ها است.

✓ برای تصمیم‌گیری درست، تا جایی که مقدور است، اطلاعات در اختیار او بگذاریم، ارتباط او را با افراد شاغل در رشته‌ها یا با دانشجویان و اساتید مربوط به آن رشته‌ها برقرار کنیم و یا تجربه‌ی خود را در مورد وضعیت شغلی رشته‌ها با او درمیان بگذاریم.

✓ شهرهای مورد انتخاب او را با دقت بررسی کنیم، مطمئن شویم شرایط دانشگاهی که فرزندمان قصد رفتن به آن را دارد مناسب، سالم و قابل اعتماد است و از لحاظ فرهنگی دچار تضاد نمی‌شود و امکانات آموزشی مناسبی دارد.

✓ شهرهای دورافتاده و دانشگاه‌هایی که مورد انتخاب همگان نیست و معمولاً ظرفیت آن‌ها به‌سختی پر می‌شود را نباید به دخترها توصیه کرد، حتماً دلیلی وجود دارد که سایرین آن‌ها را انتخاب نمی‌کنند!

✓ در کنار انتخاب شهر و رشته باید علاوه بر علایق و توانایی‌های علمی، جسمی و روحی بچه‌ها، به امکانات مالی خود نیز توجه کنیم. تا در این رابطه دچار مشکلات آتی نشویم.

اشتباهات رایج در انتخاب رشته

در انتخاب رشته‌ی دانشگاه آزاد، ممکن است دچار دو نوع خطا شوید:

الف - خطاهای فنی در انتخاب یا تنظیم رشته‌ها مانند:

- ✓ رشته‌های انتخاب‌شده همه از یک مجموعه نباشند.
 - ✓ کد رشته‌ها با نام رشته / شهر مغایرت داشته باشند.
 - ✓ رشته‌های پاره‌وقت و تمام‌وقت از یک مجموعه نباشند.
 - ✓ رشته‌های پاره‌وقت مربوط به استان‌های متفاوت باشند.
- خوشبختانه با اینترنتی شدن ثبت‌نام، سایت این خطاها را می‌شناسد و مانع آن‌ها می‌شود. اما خطاهای فنی دیگری وجود دارند که سایت آن‌ها را تشخیص نمی‌دهد. این شما هستید که باید به آن‌ها دقت کنید.
- ✓ مجموعه‌ی رشته‌های دانشگاه آزاد با گروه آزمایشی که در کنکور سراسری شرکت می‌کنند، متفاوت باشد.
 - ✓ کردانی‌های شهر تهران در اولویت سوم به بعد قرار گیرند.
 - ✓ انتخاب رشته‌هایی برای اولویت دوم به بعد که تراز کیفی بسیار بالاتر از نمره حد نصاب قبولی رشته‌های بالاتر از خود دارند.
 - ✓ انتخاب اولین رشته به طوری که نمره بسیار بالاتر از سطح درسی شما داشته باشد.
 - ✓ مبنا قرار دادن نمره‌ی آخرین فرد پذیرفته شده رشته / شهر در سال گذشته بدون توجه به تغییرات احتمالی آن در سال بعد.
 - ✓ بی‌توجهی به عدم امکان ادامه تحصیل برای برخی از رشته‌ها در مقطع کردانی
 - ✓ مبنا قرار دادن ظرفیت یک رشته برای انتخاب آن

ب - خطاهای نگرشی در انتخاب رشته‌ها

- ✓ انتخاب رشته / شهر، بدون توجه به وضعیت مالی و امکانات خانواده.
- ✓ بی‌توجهی به موقعیت شغلی و اجتماعی رشته‌های انتخاب شده.
- ✓ عدم توجه به فضای حاکم بر واحدهای دانشگاهی.
- ✓ انتخاب رشته‌هایی که مورد علاقه نباشد صرفاً به دلیل قبول شدن در دانشگاه.
- ✓ استفاده نکردن از سهمیه‌ها (مانند سهمیه بسیج فعال) در صورت حائز شرایط بودن.
- ✓ سپردن انتخاب رشته به افرادی که اطلاعات ناقص دارند.